

Motion till kommunfullmäktige i Härryda om att uppdatera Energi- och klimatplan

Miljöpartiet yrkar att:

Härryda kommuns energi- och klimatplan från 2021 snarast ska uppdateras och då inkludera de långsiktiga planerna på ett elektrifierat flyg, lastbilstransporter samt övriga planer på framtida elektrifiering. Planen bör även kompletteras med energilagring som en metod för att jämna ut belastningstoppar på det lokala elnätet.

Bakgrund

Flygtrafiken står idag för c:a 3% av världens CO₂-utsläpp men per transportkilometer är flyget i topp. I likhet med andra fordonsslag står flyget inför en historisk omställning till fossilfria bränslen. För Härryda kommun får detta stor påverkan pga att landets näst mest trafikerade flygplats finns i kommunen. Lägg därtill omställningen av fordonsflottan som står inför samma omställning. Försörjningen av el till flygplatsen, företags- och logistikparker samt hushåll måste tillgodoses för att denna nödvändiga omställning till fossilfria bränslen ska kunna genomföras. Svårast är försörjningen till flyget och till tung trafik som kräver effekt på ett helt annat sätt än hushållen.

Härryda kommun är tack vare ett geografiskt strategiskt läge viktig för hela Västsverige. Landvetter flygplats med de olika terminalerna för passagerare och gods är omfattande och både nuvarande och tillkommande logistikcentraler kommer omfattas av samma historiska omställning till fossilfria bränslen, detta gäller både flyget och den tunga trafik som trafikerar logistikparker. Volvo och Scania planerar för att hälften av deras försäljning av tunga lastbilar skall vara eldrivna 2027. Det stora effektbehov som kan behövas i Härrydas godsterminaler kan exemplifieras av en snabbaddare som ABB utvecklar tillsammans med Scania. En laddare kräver 750 kW effekt dvs 15 gånger de enstaka publika snabbaddare som idag finns i kommunen. Detta betyder inte nödvändigtvis att allt direkt kommer bytas till el, förmodligen kommer både biobränslen och vätgas spela en viktig roll inom dessa sektorer.

Samtidigt som flyget och den tunga fordonssektorn ställer om har utvecklingen till en eldriven personbilsflotta kraftigt accelererat. Även efter slopad bonus för elbilar står elbilar för nära 40% av nyregistreringarna. Härryda kommuns med i snitt relativt välbärgad befolkning kommer definitivt inte vara långsammare i en sådan omställning än det svenska genomsnittet.

Det framtida el- och effektbehovet kommer därmed vara mycket stort.

Den planerade nya ledningen till en ny station öster om Skalmared är välkommen men riskerar att vara underdimensionerad. Tillståndsprocesserna för denna typ av regionala ledningar är långa och ellagen gör det omöjligt att bygga kraftledningar på spekulation utan tydliga beställningar från lokala kraftbolag. Vid planering för höga effektbehov kan energilagring med hjälp av batterier eller andra tekniker användas som komplement för att hantera toppbelastningar. Energilagring gör det möjligt att utnyttja solcellsinstallationer på logistikterminaler effektivare.

Härryda kommun måste, tillsammans med andra aktörer, skapa en ny plan för elförsörjning som bättre tar hänsyn till framtida elektrifiering. Kommunen måste ta ansvar för omställningen till ett fossilfritt samhälle. Härryda riskerar annars att förlora sin ställning som attraktiv kommun för både företagare och invånare.

Måhända kan man dra nytta av planeringen kring Landvetter Södra, inte minst om Landvetter Södra blir en mycket mer begränsad stad än vad visionen föreslår.

För Miljöpartiet de gröna i Härryda 2024-01-15

Marie Strid